

4

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE na lata 2014 – 2020
za rok 2020**

Pułtusk 2021r.

5

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W 2020 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2014 – 2020**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 zwany dalej Programem został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XLII/324/2014 Rady Miejskiej w Pułtusku z dnia 31 stycznia 2014 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020.

Od wielu lat na terenie Gminy Pułtusk podejmowane są działania mające na celu pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową. Powyższy Program stanowił interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie, działające na poziomie Gminy Pułtusk.

Głównym celem Programu było zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe założone w Programie oscylowały w trzech ważnych obszarach związanych z przeciwdziałaniem przemocy i były to:

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Pułtusk w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Kompleksowa pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.
3. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Powyższe cele są ze sobą ściśle powiązane.

Adresatami programu były :

osoby dotknięte przemocą z terenu Gminy Pułtusk, w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy pozostający w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne, osoby, które stosują przemoc, świadkowie przemocy w rodzinie, służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Podmioty realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2020 roku:

1. Urząd Miejski w Pułtusku.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku.
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusku.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk.
5. Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk.
6. Prokuratura Rejonowa w Pułtusk.
7. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusk.
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk.
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusk.
10. Poradnie Terapii Uzależnień.
11. Placówki oświatowe.
12. Placówki służby zdrowia.
13. Wolontariat.

Sukces Programu w dużej mierze zależał od zaangażowania instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, ale duży wpływ na jego skuteczność mają także sami mieszkańcy Gminy Pułtusk.

W oparciu o cele zawarte w Programie określono podstawowe zadania do realizacji w obszarze: profilaktyki, edukacji, interwencji oraz wspierania rodziny w Gminie Pułtusk.

W związku z tym poniżej został przedstawiony zakres realizacji ww. Programu przez poszczególne podmioty.

Z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego, związany z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, działania podejmowane w ramach Programu w 2020r. dostosowane były do nałożonych restrykcji i przebiegały w warunkach reżimu sanitarnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i aktami wykonawczymi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się rozwiązywać problemy w rodzinach, które niekorzystnie wpływają na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmuje profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne. Pracownicy socjalni podejmują działania na wielu płaszczyznach pracy socjalnej. Świadczą na rzecz rodzin doznających przemocy systematyczną pracę socjalną opierającą się na wszelkiego rodzaju poradnictwie, m.in.: prawnym, ekonomicznym, psychologicznym, pedagogicznym, a także na podejmowaniu różnych interwencji w celu załatwienia trudnych spraw rodzinnych, takich jak: kierowanie sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe. Pracownicy socjalni uczestniczą w posiedzeniach grup roboczych w ramach funkcjonującego Zespołu

Interdyscyplinarnego, systematycznie monitorują rodziny, w których dochodzi do konfliktów, niejednokrotnie prowadzą pierwsze mediacje oraz podejmują działania interwencyjne. Osoby pokrzywdzone każdorazowo informowane są przez pracowników socjalnych o instytucjach niosących pomoc ofiarom przemocy. W siedzibie ośrodka zamieszczono informację z numerami telefonów instytucji i placówek działających na rzecz osób pokrzywdzonych oraz udostępniono informator pt.: „Zmień przemoc w pomoc”.

Z pomocy **Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk** w 2020 roku skorzystało **532 rodziny**, o liczbie **1137 osób** w tych rodzinach. Z poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego i rodzinnego skorzystały **63 rodziny**, (**174 osób w tych rodzinach, w tym 47 dzieci**).

Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo korzystały z usług opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez placówkę wsparcia dziennego: świetlicę „Słonecznikowa Brać” działającą przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusk. Świetlica „Słonecznikowa Brać” funkcjonuje przez cały rok, przez pięć dni w tygodniu w dni robocze (z miesięczną przerwą w okresie wakacyjnym), od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00. W trakcie trwania warsztatów letnich i zimowych świetlica czynna jest w godz. 8.00-16.00. Pobyt w świetlicy jest nieodpłatny. Dzieci przyjmowane są do świetlicy po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego dokonanego przez pracownika socjalnego oraz na podstawie skierowania wydanego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk lub osobę upoważnioną. Nabór do świetlicy odbywa się od stycznia do grudnia br. Rodzice (opiekunowie) składają raz w roku szkolnym podanie o przyjęcie do świetlicy. Świetlica może przyjąć 30 dzieci.

W zajęciach prowadzonych w świetlicy „Słonecznikowa Brać” w 2020 roku uczestniczyło **25** dzieci i młodzieży.

W placówce wsparcia dziennego prowadzone były następujące formy pomocy:

- 1.Opieka nad dzieckiem, polegająca na wspomaganiu i uzupełnianiu niektórych funkcji rodziny.
- 2.Pomoc w nauce.
- 3.Indywidualna pomoc pedagogiczna w sytuacjach konfliktowych, kryzysach rodzinnych i szkolnych.
- 4.Organizowanie czasu wolnego, zabawy i zajęć sportowych oraz rozwijanie zainteresowań.
- 5.Działania o charakterze profilaktycznym, mające na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz wspieraniu rodziny w sytuacji kryzysowej.

W 2020r. dzieci skierowane do placówki wsparcia dziennego mogły skorzystać z pomocy wolontariuszy zrzeszonych w Centrum Międzynarodowej Wymiany Młodzieży i Wolontariatu FIYE POLAND. Pomoc obejmowała głównie wsparcie w odrabianiu lekcji z języka angielskiego, a także pomoc w organizacji i prowadzeniu zajęć podczas ferii zimowych. Dzięki współpracy z wolontariuszami, dzieci ze świetlicy miały możliwość poznawania kultur innych krajów oraz nauki języka angielskiego „na wesoło”.

W 2020 roku w ramach rozwijania i precyzowania u wychowanków zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień zostały zorganizowane imprezy kulturalne: Dzień Babci i Dziadka zorganizowane dla uczestników Dziennego Domu „Senior- WIGOR” działającym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku. W uroczystości wzięło udział 15 dzieci i 25 seniorów. Zaplanowane imprezy kulturalne: Dzień Matki, Dzień Dziecka, piknik rodzinny, Andrzejki oraz Wigilia nie zostały zorganizowane ze względu na panującą pandemię COVID-19. Podczas warsztatów zimowych zorganizowano zajęcia plastyczne, warsztaty manualne, warsztaty kulinarne przy udziale Baru „U Niedźwiadków” w Pułtusku oraz zajęcia sportowe zorganizowane wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Pułtusku i Szkoły Podstawowej nr 4 w Pułtusku.

W warsztatach letnich w sierpniu 2020 r. wzięło udział 15 dzieci z rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku. Zajęcia odbywały się w godzinach 8.00 – 16.00 w dni robocze i były ukierunkowane na bezpieczne spędzanie czasu wolnego, wypoczynek i zabawę. Dzieci korzystały z drugiego śniadania oraz obiadu dostarczanego do Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Słonecznikowa Brać” w Pułtusku. W trakcie warsztatów letnich dzieci korzystały z zajęć:

1. rozrywkowych (gry, zabawy, konkursy),
2. artystycznych (rysunek, prace plastyczne, teatralne),
3. sportowych (gry, zabawy ruchowe),
4. wycieczek pieszych i wyjazdowych, odwiedziły:
 - Gospodarstwo Agroturystyczne „LELUJA” w Wielgolesie,
 - Kuźnię Kurpiowską w Pniewie,
 - Salę Zabaw „AKMA” w Pułtusku.

Dodatkowo w trakcie warsztatów letnich dzieci brały udział w spotkaniu z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku, raz w tygodniu odwiedzały okoliczną lodziarnię oraz uczestniczyły w zajęciach teatralnych i psychologicznych przeprowadzonych przez przedstawicieli Fundacja Gwiazdka z Warszawy.

W trakcie pobytu na warsztatach letnich, nad dziećmi sprawowało opiekę 2 wychowawców i opiekun zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku z wykształceniem pedagogicznym.

Ilość uczestników świetlicy w 2020r. uległa zmniejszeniu z uwagi na ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i zawieszeniem działalności placówki zgodnie z poleceniem Wojewody Mazowieckiego w okresie od 12 marca 2020 roku do 26 maja 2020 roku oraz w okresie od 24 października 2020 roku do odwołania.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusk

Dążąc do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, Zarządzeniem Nr 39/2011 Burmistrza Miasta Pułtusk z dnia 11 kwietnia 2011 roku powołano Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, co dało początek współpracy różnych instytucji w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest ingerowanie i koordynowanie działań podmiotów, tj.: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych i prokuratorów oraz innych podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2020 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego systematycznie brali udział w posiedzeniach, na których omawiano realizację procedury „Niebieska Karta” na terenie Gminy Pułtusk oraz realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020. W okresie sprawozdawczym odbyło się pięć posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego udokumentowanych w formie list obecności oraz protokołów. W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego regularnie uczestniczyli przedstawiciele reprezentujący pułtuskie instytucje, z którymi podpisane są porozumienia o współpracy tj.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk, Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk, ochrona zdrowia, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”. Jest to procedura polegająca na rozpoznaniu zaburzeń życia rodzinnego wywołanych nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy, ułożeniem planu pomocy oraz podjęciem działań interwencyjnych. Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje poprzez wypełnienie formularza „część A” przez przedstawiciela wyżej wymienionej instytucji i przekazanie do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który w celu rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie tworzył grupy robocze. Praca grupy roboczej prowadzona była w zależności od zgłaszanych potrzeb i skupiała się na rozwiązaniu specyficznych problemów w konkretnej rodzinie. Na spotkanie zapraszane były osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz wzywane były osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Podczas prac Zespołu prowadzone były rozmowy na temat zjawiska przemocy na terenie Gminy Pułtusk, omawiane akty prawne, według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Analizowane były również zadania, jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz zagadnienia dotyczące procedury „Niebieska Karta”. Spotkania Zespołu miały na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą i ich najbliższemu otoczeniu.

10

Zespół Interdyscyplinarny zajmował się również rozpowszechnianiem informacji o możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W szkołach i instytucjach na terenie naszej gminy rozpowszechniane były plakaty i ulotki o tematyce problemów związanych z występowaniem przemocy.

Na posiedzeniach grup roboczych z zaproszonymi i wezwanymi osobami przeprowadzono rozmowy, wypełniono formularze „Niebieska Karta” „część C” oraz „część D”, opracowano plan działań oraz podjęto stosowne działania wobec osób i rodzin. Prowadzono monitoring sytuacji w rodzinach przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku. Dzieci z rodzin, w których występuje problem przemocy były objęte pomocą pedagogów szkolnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku zapewniał obsługę organizacyjno – administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego i przechowywał dokumentację potwierdzającą zgłoszenie problemu do rozpatrzenia oraz plany działań grup roboczych.

W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęły 64 - Niebieskie Karty – A, sporządzonych przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę, tj: Policję – 62, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku – 2.

W związku z wpływającymi do Zespołu Interdyscyplinarnego sprawami odbyły się 202 spotkania grup roboczych. W ramach posiedzeń 53 powołanych grup roboczych zostało sporządzonych 35 - Niebieskich Kart - C z osobą co do, której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i 28 Niebieskich Kart - D z osobą wobec, której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym zakończonych zostało 40 spraw w ramach procedury „Niebieska Karta”, w tym 13 z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań oraz 27, gdzie zaistniało uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu stosowania przemocy w rodzinie, a także po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Rodziny doświadczające przemocy miały możliwość korzystania z pomocy w **Interdyscyplinarnym Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla Ofiar Przemocy Domowej**, którego celem jest pobudzenie wrażliwości na drugiego człowieka i samego siebie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności pomocy ofiarom przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej. Z profesjonalnej pomocy lub wsparcia ekspertów: prawnika i psychologa skorzystało 63 rodziny o liczbie osób 174 w tych rodzinach. Najczęściej zgłaszane problemy podczas pełnionych dyżurów psychologa i prawnika dotyczyły przemocy psychicznej i fizycznej w rodzinach, alkoholizmu jednego z członków rodziny, warunków mieszkaniowych, spraw rozwodowych i alimentacyjnych. Porady obejmowały propozycje działań koniecznych do dokonania zmiany. Działania indywidualne dostosowane były zawsze do potrzeb klienta. Ofiarom przemocy udzielano porad i konsultacji mających na celu przerwanie przemocy poprzez kierowanie do właściwych instytucji.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku w 2020 roku realizowała następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Podejmowała działania profilaktyczne, interwencyjne i zaradcze kierując wnioski do Sądu Rejonowego w Pułtusku o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczniczym (15 wniosków).
2. Podejmowała rozmowy motywujące do podjęcia dobrowolnej terapii odwykowej (34 osoby) oraz konsultacje w zakresie występowania problemu alkoholowego w rodzinach (37 osób).
3. Zapewniła wsparcie i pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom, w celu przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania, poprzez dyżury prawnika, psychologa i specjalistę profilaktyki uzależnień.
4. Zorganizowała kampanię „Reaguj na przemoc”.
5. Brała udział w ogólnopolskich kampaniach: "Postaw na rodzinę", "Zachowaj trzeźwy umysł", "Dopalacze Stop", "Reaguj na przemoc".
6. Dystrybuowała w sposób ciągły materiały informacyjno – edukacyjne (ulotki, plakaty) dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku

W 2020r. Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku w ramach działań profilaktycznych, zaradczych oraz interwencyjnych, podjęła działania w zakresie indywidualnej pomocy dla ofiar przemocy. Policjanci podczas przeprowadzania interwencji domowych informowali osoby pokrzywdzone o przysługujących im prawach oraz instytucjach, które niosą pomoc ofiarom przemocy domowej, jak również procedurze Niebieskiej Karty i związanym z nią nadzorem dzielnicowym nad rodziną. Rodziny, w których prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty są co miesiąc odwiedzane przez dzielnicowego, natomiast w rodzinach, w których jest podejrzenie stosowania przemocy w stosunku do nieletnich, do wizyt włączają się policjanci z Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii.

Policjanci, którzy ujawniają przemoc w rodzinie stosują działania zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji, a w przypadku ujawnienia przestępstwa przemocy w rodzinie Policjanci stosują działania zgodnie z Kodeksem Postępowania Karnego.

W ramach działań profilaktycznych Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku współpracuje z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku, we współpracy z którymi ma możliwość szybkiego udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz dopasować rodzaj pomocy do aktualnych potrzeb. Podczas spotkań profilaktycznych w placówkach oświatowych policjanci poruszali temat przemocy w rodzinie, a także przemocy rówieśniczej. Policja współpracuje także z lokalnymi mediami, prowadzi stronę internetową oraz Facebookową, na których publikowane są treści o charakterze edukacyjnym.

12

W 2020 roku Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku założyła 62 Niebieskie Karty, które zostały przekazane do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Prokuratura Rejonowa w Pułtusku

W ramach działań na rzecz skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie w 2020 r. prokuratorzy wszystkie sygnały i informacje dotyczące przemocy w rodzinie indywidualnie badali w postępowaniach karnych, poprzez między innymi stosowanie odpowiednich środków zapobiegawczych (np. nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym) jak również cywilnych, m.in.: poprzez kierowanie wniosków o leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu, o zawieszenie władzy rodzicielskiej. Jednocześnie w swoich referatach udzielali szczegółowych informacji i pouczeń dotyczących uprawnień pokrzywdzonych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto w budynku Prokuratury są dostępne wykazy instytucji i organizacji pozarządowych udzielających pomocy ofiarom przestępstw.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku w 2020r. w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w ramach swoich obowiązków służbowych prowadził sprawy, w których Sąd ograniczył rodzicom władzę rodzicielską dotyczącą 520 osób oraz spraw dotyczących 42 osób z orzeczonym obowiązkiem leczenia odwykowego. W dużej części tych spraw występują problemy przemocy w rodzinie i agresji. Ponadto Kuratorzy zespołu na koniec 2020r. w wykonaniu mieli 49 sprawy karne, w których skazani stosowali przemoc lub groźby w stosunku do osób najbliższych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku

W 2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmowało następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Pułtusku zorganizowano otwarte szkolenie dla rodziców, opiekunów oraz dzieci i młodzieży powiatu pułtuskiego uwzględniające profilaktykę bezpieczeństwa min. w domu, w sieci, na drodze oraz problem przemocy

domowej, rówieśniczej, internetowej.

2. Podejmowano interwencje kryzysowe w rodzinach min. doświadczających przemocy.

3. Upowszechniano informację o Stowarzyszeniu dla Rodzin „Poradnia Rodzinna” dla osób potrzebujących pomocy psychologicznej, w tym także dla osób doznających przemocy w rodzinie.

4. Prowadzone było poradnictwo specjalistyczne dla ofiar przemocy w zakresie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej.

5. Upowszechniane zostały ulotki, broszury, plakaty zawierające informacje dotyczące przemocy.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusku

Działania podejmowane przez instytucję w zakresie przeciwdziałania przemocy w 2020 r.:

1. Prowadzone były tematyczne zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży ukierunkowane na eliminowanie zachowań ryzykownych, przeciwdziałanie przemocy i agresji:

- zajęcia grupowe rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- „Trening efektywnego uczenia się”,
- zajęcia psychoedukacyjne „Tolerancja”,
- warsztaty „Jak osiągnąć satysfakcję i sukces w nauce – wzorce zachowań”,
- zajęcia psychoedukacyjne rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- „Trening rozwijający kreatywność, twórcze myślenie”,
- „Trening wspierający proces efektywnego uczenia się”,
- warsztaty z psychologiem,
- zajęcia integracyjne z psychologiem i pedagogiem,
- konsultacje psychologiczne dla dzieci i uczniów z trudnościami emocjonalnymi.

2. Prowadzone były pogadanki, prelekcje i warsztaty dla rodziców, pt.:

- prelekcja na temat radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi u dzieci,
- prelekcja „Dziecko w sieci”.

3. Prowadzone były konsultacje, a także organizowane spotkania terapeutyczne dla dzieci i rodziców dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, kryzysem wewnątrzrodzinnym, np. związanym z rozwodem rodziców.

4. Usprawniane były kompetencje wychowawcze rodziców w ramach cyklicznych spotkań z psychologami Poradni „Szkola dla Rodziców”

5. Podejmowane były interwencje kryzysowe zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

6. Prowadzone były działania edukacyjno – informacyjne (dystrybucja broszur, informatorów, plakatów, ulotek), zamieszczano informacje o miejscach wsparcia dla ofiar przemocy domowej (tablice informacyjne Poradni, strona internetowa, portal społecznościowy).

7. Składane były wnioski do Sądu Rejonowego w Pułtusku o wgląd w sytuację rodzinną, w przypadku podejrzenia występowania w rodzinie problemu przemocy. Prowadzona była

współpraca z Sądem Rejonowym w Pułtusku w ramach prowadzonych postępowań (przekazywane były opinie, informacje, a także obejmowane były wsparciem konsultacyjno – terapeutycznym ofiary przemocy).

8. Składane były zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Pułtusku w związku z powzięciem podejrzenia o popełnieniu przestępstwa, w tym stosowaniu przemocy. Prowadzona była współpraca z Prokuraturą Rejonową w Pułtusku w ramach prowadzonych postępowań (przekazywane były opinie, informacje, a także ofiary przemocy obejmowane były wsparciem konsultacyjno – terapeutycznym).

9. Zgłaszano gotowość pracowników Poradni do prac w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zespół Przychodni Specjalistycznych AI - Med w Pułtusku

W 2020 roku w Poradni Zdrowia Psychicznego i Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia zrealizowanych zostało 10224 wizyt pacjentów. Podczas wizyt oraz konsultacji z lekarzem, psychologiem, terapeutą w trakcie sesji indywidualnych i grupowych omawiane były zagadnienia dotyczące przemocy w rodzinie.

Ośrodek Rehabilitacji PIO w Pułtusku

Ośrodek Rehabilitacji PIO w Pułtusku w 2020r. podejmował działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Organizowano system poradnictwa i pomocy rodzinom w stanach kryzysu psychicznego – porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi – 150;
2. Skierowano na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusku oraz Poradni Zdrowia Psychicznego 70 dzieci, w ramach zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz w celu rozpoznania wczesnych zaburzeń zachowań wśród dzieci i młodzieży, 600 osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi skorzystało z porad i konsultacji;
3. Upowszechniano zróżnicowane formy pomocy i oparcia społecznego, w tym udzielono informacji dla 150 osób o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Szpital Powiatowy GAJDA- MED sp. z o. o. w Pułtusku

Instytucja w 2020 roku oferowała wiele form wsparcia rodzinom w procesie przywracania do prawidłowego funkcjonowania. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często

towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

W dziedzinie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie istotne dla placówki było:

1. Rozpoznawanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy.
2. Umiejętność przeprowadzania rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwość jej występowania.
3. Poinformowanie osób doznających przemocy w rodzinie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji, w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia podczas badania popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała – powiadomienie organów ścigania.
4. Udział pracownika w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pułtusku.

Ponadto pielęgniarki szkolne w przypadku zauważenia stosowania śladów przemocy na ciele dziecka (siniaki, wybroczyny), opisują symptomy w karcie zdrowia dziecka i przekazują swoje podejrzenia innym pracownikom szkoły (pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor).

Przedszkole Miejskie Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusku

W Przedszkolu Miejskim Nr 4 w Pułtusku w 2020 roku podejmowane były następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Realizowano programy edukacyjne adresowane do dzieci.
2. Zorganizowano pogadanki w grupach przedszkolnych.
3. Monitorowano sytuację rodzin poprzez współpracę instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Uczestniczono w pracy i spotkaniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Placówka dostrzega potrzebę podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, konieczność edukowania dzieci i rodziców w przedszkolach z terenu Gminy Pułtusk, a także udostępnianie mieszkańcom literatury, czasopism, ulotek oraz plakatów o tematyce przemocy domowej.

Przedszkole Miejskie Nr 5 w Pułtusku

Działania, które były podjęte w 2020 roku przez placówkę na rzecz zwiększenia skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

1. Prowadzona była obserwacja wychowanków pod kątem prawidłowych relacji rodzic - dziecko, dziecko – rodzic.

16

2. Prowadzone były rozmowy indywidualne z rodzicami (w sytuacji problemowej) podczas których udzielane były informacje o możliwościach korzystania z pomocy psychologicznej pedagogicznej i prawnej za pośrednictwem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtuskach.

3. Prowadzona była współpraca z Komendą Powiatową Policji i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pułtuskach (w sytuacjach wymagających interwencji wyżej wymienionych instytucji).

Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie

W 2020 r. w celu zwiększenia skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie podjęte zostały następujące działania:

1. Rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach oraz możliwościach udzielania pomocy ofiarom przemocy (np. umieszczenie powyższych informacji na Classroom w zakładce Pedagog).

2. Organizowano spotkania z pedagogiem szkolnym na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Wdrażano prawidłowe zachowania i postawy wśród dzieci i młodzieży poprzez ustalanie klasowych i szkolnych zasad i umów zapobiegających agresji i przemocy.

4. W młodszych klasach i grupach przedszkolnych wychowawcy klas we współpracy z pedagogiem szkolnym prowadzili lekcje kształtujące świadomość dzieci na temat: jaka rolę powinna odgrywać rodzina, jakie relacje powinny występować w prawidłowo funkcjonującej rodzinie poprzez odgrywanie scenek dramatycznych, projekcje filmów edukacyjnych.

5. W ramach godzin wychowawczych przeprowadzone były zajęcia wychowawczo – profilaktyczne, na których uczniowie nabywali umiejętności reagowania na zagrożenia i przemoc, rozwiązywania konfliktów z rówieśnikami. Ponadto na zajęciach prowadzonych on-line pedagog szkolny podejmował temat hejtu w sieci, prowadził indywidualne rozmowy z uczniami i zajęcia na których uczniowie mogli poznać techniki relaksacyjne rozładowujące stres i napięcie emocjonalne.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przemiarowie

W 2020 r. w celu podnoszenia świadomości uczniów i rodziców w zakresie przemocy w rodzinie podejmowane były następujące działania:

1. Upowszechniane były materiały edukacyjno-informacyjne, w tym na temat przemocy w rodzinie oraz instytucji pomocowych zajmujących się tą problematyką.

2. Wywieszane zostały na korytarzu szkolnym numery telefonów zaufania, numery informacyjne i Niebieskiej Linii.

3. Młodzież szkolna brała udział w Gminnej Gali Profilaktyki Lokalnej w Publicznym Gimnazjum nr 2 w Pułtuskach.

4. Przeprowadzone były lekcje wychowawcze, które poruszały tematy związane z przemocą

i agresją, sposoby radzenia sobie z trudną sytuacją, negatywnymi emocjami, bezpieczeństwem, z presją grupy oraz ze stresem.

5. Pedagodzy i psychologowie szkoły podnosili swoje kompetencje w czasie „Grup wsparcia”.

6. Pedagog szkolny przeprowadzał regularne spotkania i rozmowy z uczniami stosującymi przemoc fizyczną i psychiczną na terenie szkoły, przejawiającymi zachowania agresywne w celu poznania przyczyn takiego postępowania i pomocy w konstruktywnym rozwiązywaniu narastających problemów.

7. Wychowawcy na godzinach wychowawczych oraz pedagog szkolny prowadzili zajęcia psychoedukacyjne i pogadanki (również on-line podczas edukacji zdalnej) nt. profilaktyki uzależnień, negatywnych emocji, przemocy i agresji, zachowań ryzykownych w Internecie, cyberprzemocy, bezpieczeństwa, poprawnej samooceny, tolerancji, zachowań asertywnych.

8. Uczniowie klas V wzięli udział w warsztatach programie „Domowi Detektywi-Jaś i Małgosia na tropie”.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kludyny Potockiej w Pułtusk

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji podejmowane przez szkołę w 2020 roku:

1. Nauczyciele brali udział w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
2. Prowadzona była szczegółowa diagnoza i obserwacja uczniów przejawiających niepokojące zachowania, które mogą świadczyć o środowisku rodzinnym (w tym o przemocy).
3. Utrzymywano stały kontakt z dzielnicowymi z Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk.
4. Przekazywano dzieciom i rodzicom informacje o instytucjach pomocowych oraz rady wychowawcze poprzez dystrybucję ulotek i broszur, dokumentów tekstowych przesyłanych drogą elektroniczną, informacji publikowanych na stronie internetowej lub Facebooku.
5. Prowadzono kampanie szkolne „Stop Przemocy”, „Agresja budzi agresję”, realizowane podczas pracy stacjonarnej.
6. Zorganizowano dyżury pedagoga i psychologa z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pułtusk.
7. Zrealizowano program profilaktyczny „Domowi Detektywi” i „Fantastyczne możliwości” - w ramach profilaktyki antyalkoholowej.
8. Brano udział w akcjach i kampaniach ogólnopolskich - „Postaw na Rodzinę”.

W okresie pandemii i wprowadzonej w związku z obostrzeniami nauki zdalnej placówka miała trudność w organizacji spotkań i szkoleń z zakresu szeroko pojętej profilaktyki. Posiłkowała się materiałami pozyskanymi od specjalistów oraz wyszukanych na stronach poradni specjalistycznych oraz fundacji.

**Zespół Szkół Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi
w Pułtusku**

W 2020 roku podejmowane były następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Realizowane były programy wychowawcze i profilaktyczne: Szkolny Program wychowawczo - profilaktyczny „Domowi Detektywi, czyli Jaś i Małgosia na tropie”.
2. Dzieci i młodzież brały udział w kampaniach profilaktycznych „Zachowaj trzeźwy umysł”.
3. Prowadzone były zajęcia na godzinach wychowawczych na temat przemocy w rodzinie. Celem zajęć było poszerzenie wiedzy młodzieży na temat różnych aspektów i przejawów przemocy ze strony rodziców i opiekunów lub rodzeństwa oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrażających sytuacji. Zajęcia dostarczały również informacji o tym, gdzie osoby doświadczające przemocy lub jej świadkowie mogą zwracać się o pomoc i wsparcie.
4. Diagnozowane były sytuacje i potrzeby uczniów dotkniętych przemocą w rodzinie.
5. Osobom dotkniętym przemocą udzielano informacji o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom, świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Prowadzone były rozmowy wyjaśniająco-interwencyjne ze sprawcą przemocy w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy.
7. Upowszechniane były materiały edukacyjno-informacyjne na temat przemocy w rodzinie.
8. Upowszechniane były informacje o instytucjach oraz organizacjach udzielających pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

**Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi
im. T. Kościuszki w Pułtusku**

Działania podejmowane przez szkołę w 2020 roku w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Odbłyły się lekcje wychowawcze, na których nauczyciele podejmowali z uczniami rozmowy na temat zjawiska przemocy w rodzinie
2. Prowadzone były konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz krótkie interwencje w sytuacjach tego wymagających.
3. Wychowawcy podejmowali interwencje w sytuacjach tego wymagających.
4. W klasach zerowych prowadzone były zajęcia z bajkoterapii, mające na celu edukację zachowań akceptowanych społecznie i tym samym przeciwdziałania przemocy. Zajęcia były prowadzone przez psychologa szkolnego.
5. Przygotowano i udostępniano przez psychologa szkolnego gazetki profilaktyczne „Stop Przemocy”, „Międzynarodowy Dzień Przemocy 2020”.
6. Przygotowano przez psychologa publikację na stronie internetowej szkoły pt. „Bezpieczeństwo w Sieci”, „Słowa ranią na całe życie”, „Uczymy się tolerancji”.
7. Zorganizowano prelekcję on-line pt. „Życie w czasie pandemii” przygotowaną przez

psychologa i pedagoga szkolnego.

8. Zorganizowano prelekcję on-line pt. „Fakty i mity na temat samobójstw”. Wykład wygłoszony został przez Panią R. Bobińską lek. psychiatrę.

9. Placówka na bieżąco współpracowała z Komendą Powiatową Policji, Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi.

Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4 z Klasami Sportowymi im. Ireny Szewińskiej w Pułtusk

W 2020 roku szkoła podejmowała następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Realizowane były programy wychowawcze i profilaktyczne: Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
2. Przeprowadzone zostało szkolenie on-line dla rodziców pt. „Jak radzić sobie ze stresem z powodu pandemii”.
3. Prowadzone były godziny wychowawcze na temat przemocy w rodzinie. Celem zajęć było poszerzenie wiedzy młodzieży na temat różnych aspektów i przejawów przemocy ze strony rodziców/opiekunów lub rodzeństwa oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrażających sytuacji. Zajęcia dostarczały również informacji o tym, gdzie osoby doświadczające przemocy lub jej świadkowie mogą zwracać się o pomoc i wsparcie.
4. Udzielone zostało wsparcie uczniom dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Udzielona została osobom dotkniętym przemocą informacja o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia w rodzinie „Telefon zaufania”, „Gdzie znajdę pomoc?”.
6. Diagnozowane były sytuacje i potrzeby uczniów dotkniętych przemocą w rodzinie.
7. Prowadzono poradnictwo i interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
8. Zorganizowany został wykład dla rodziców pt. „Potrzeby psychiczne” i emocjonalne dzieci i młodzieży w okresie pandemii”.

Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusk

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Zespół Szkół Zawodowych w 2020 roku realizował następujące zadania:

1. Prowadzone były zajęcia na temat przeciwdziałania przemocy (szkolnej i domowej) przez wychowawców i pedagogów szkolnych, wskazywano miejsca, instytucje i osoby zajmujące się świadczeniem profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy.
2. Na stronach szkoły udostępnione zostały informacje o całodobowych telefonach zaufania.
3. Prowadzone były konsultacje i porady pedagoga szkolnego w formie stacjonarnej i zdalnej

z uczniami dla uczniów znajdujących się w sytuacji kryzysowych.

3.Przeprowadzone były rozmowy z uczniami doświadczającymi przemocy domowej.

4.Przeprowadzone zostały szkolenia, konferencje dla pedagogów i nauczycieli placówki w zakresie pomocy psychologiczno - pedagogicznej, podejmowania działań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy, agresji oraz poruszające temat aspektów prawa udzielania pomocy przez nauczycieli.

Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie szkoła w 2020 roku zrealizowała następujące działania:

1.Przeprowadzone zostały diagnozy potrzeb w zakresie problemów związanych z przemocą i ochroną ofiar przemocy w rodzinie wśród całej społeczności szkolnej. Opracowano Program Wychowawczo- Profilaktyczny Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Skargi w Pułtusk uwzględniający treści wynikające z diagnozy potrzeb ze szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących.

2.Zorganizowane zostały spotkania uczniów klas I - III z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk, na których poruszana była problematyka agresji i przemocy (I sem. rok szk. 2019/2020).

3.Zrealizowany został w klasach I program profilaktyczny „Młodość bez narkotyków” wpływ uzależnień na stan rodziny, współuzależnienie, rozpad rodziny itp. (I sem. rok szk. 2020/2021).

4.Prowadzona była profilaktyka agresji i przemocy podczas godzin do dyspozycji wychowawcy klasowego (filmy edukacyjne, dyskusja itp.).

5.Upublicznione zostały na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej szkoły adresy i telefony instytucji pomocowych i telefonów zaufania (w tym udzielających pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie).

6.Została opracowana prezentacja *NIEBIESKA KARTA*, którą pedagodzy szkolni udostępnili wychowawcom i nauczycielom.

7.Na stronie internetowej szkoły zamieszczony został terminarz dyżurów specjalistów Punktu Konsultacyjnego MOPS w Pułtusk oraz wszelkich instytucji udzielających pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie, telefonów zaufania dla ofiar przemocy.

8.Zrealizowano w szkole projekt psychoedukacyjny „ Myślę pozytywnie”.

9.Udostępniono rodzicom uczniów materiały szkoleniowe „Jak być rodzicem w czasie edukacji zdalnej i nie zwariować?”

10.Zredagowano i udostępniono rodzicom uczniów prezentacje i inne materiały na temat wieku dorastania oraz radzenia sobie z dzieckiem w sytuacji izolacji.

11.Udostępniono uczniom i rodzicom tekst i poradnik do pobrania „Plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa”.

21

**Zespół Szkół im. Bolesława Prusa
w Pułtusku**

Działania prowadzone w 2020 r. przez szkołę w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Pułtusku :

1. Realizowany został Program Profilaktyczno -Wychowawczy Szkoły, który zawierał zadania związane z profilaktyką agresji i przemocy. Wychowawcy w ramach zajęć przeprowadzili pogadanki z uczniami.
2. Rozpowszechniano informacje na temat procedury „Niebieska Karta”. Wśród rodziców, uczniów i nauczycieli udostępniono ulotki, umieszczono informację w gablotach szkolnych.
3. Przeprowadzono coroczną diagnozę o sytuacji uczniów w rodzinie uwzględniającą strukturę rodziny, euro sieroctwo, sytuację materialną i problemy za pomocą badania ankietowego i wywiadu.
4. Zrealizowane zostały zajęcia o tematyce „Wychowania do życia w rodzinie”.
5. Społeczności szkolna uczestniczyła w programie „Myślę pozytywnie”.
6. Udzielono pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie poprzez: porady i konsultacje pedagoga i psychologa w szkole dla ucznia i rodzica, prowadzone były mediacje w sytuacjach konfliktu rodzic-dziecko, w razie konieczności kierowano sprawy do Sądu Rejonowego Policji lub Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

**Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Anny Karłowicz
w Pułtusku**

W roku 2020 w placówce były realizowane następujące działania uwzględniające problematykę przeciwdziałania przemocy i agresji:

1. Przeprowadzone zostały szkolenia dla Rady Pedagogicznej Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Pułtusku nt. „Profilaktyka uzależnień zagrażającym dzieci i młodzieży XXI wieku”.
2. Zorganizowana została na portalu społecznościowym akcja pod hasłem: „Pokaż swój nastrój”, polegająca na zachęcaniu uczniów do dokumentowania za pomocą zdjęć swojego aktualnego nastroju.
3. Na stronie internetowej Ośrodka oraz na portalu społecznościowym Facebook opublikowane zostały plakaty i materiały z informacjami dotyczącymi:
 - zorganizowania akcji z okazji „Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych”- zasady zachowania się wobec osób niepełnosprawnych,
 - zorganizowania akcji profilaktycznej „Stop Uzależnieniom”. Przyczyny, rodzaje i skutki uzależnienia- Narkomania, Nikotynizm, Alkoholizm,
 - zorganizowania akcji z okazji „Dnia Dobrych Uczynków”,
 - „Międzynarodowego Dnia Telefonów Zaufania dla Dzieci”- samodzielne stworzenie uczniom broszur informujących, gdzie mogą uzyskać wsparcie: instytucje, numery telefonów, strony internetowe,

-przygotowania tygodni tematycznych związanych z poszczególnymi emocjami: złość, zazdrość, wstyd, lęk- przyczyny, skutki, sposoby radzenia sobie z zaistniałą sytuacją. Samodzielnie nagranie bajek edukacyjnej i opracowanie kart pracy

-technik i sposobów radzenia sobie z różnymi zagrożeniami, które mogą pojawić się w okresie wakacji.

4.Zorganizowany został „Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka”- dzieci uczestniczyły w wewnątrzszkolnym konkursie pt. „Prawa Dziecka”, udostępniona była gazetka informacyjna o prawach dziecka.

5.Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego uczestniczyli w wycieczce szkolnej do Alpakoterapia Narsena, podczas której dzieci uczyły się odpowiedzialności, empatii, wspomagające budowę samooceny i pewności siebie.

6.Zorganizowany został ogólnoszkolny „Światowy Dzień Życzliwości” poprzez:

-własnoręcznie opracowane i naszkicowane pocztówki, na których uczniowie mogli zapisać miłe słowa, życzenia do wybranych przez siebie osób. Następnie zorganizowanie poczty uczniowskiej,

-„Drzewo Życzliwości”- umieszczenie na nim wskazówek w jaki sposób można dzielić się z innymi życzliwością,

-przesłanie innym „iskierki- serca życzliwości” stworzonego przez uczniów.

7.W ramach ogólnoszkolnego „Międzynarodowego Dnia bez Przemocy” uczniowie placówki stworzyli gry dydaktyczne o nazwie „Pomocny wąż”, „Kostki emocjonalne”.

8.Przeprowadzone były rozmowy oraz warsztaty edukacyjne mające na celu uwrażliwienie uczniów na przejawy złości, agresji i przemocy pt.:

„Działam w zespole- rozumiem, wspieram”,

„Akceptacja i szacunek do drugiego człowieka”,

„Sposoby radzenia sobie ze złością”,

„Wyrażanie krytyki”,

„Jak sobie radzić z nieprzyjemnymi uczuciami”,

„Sposoby wyładowania napięcia emocjonalnego”,

„Jak zrobić coś dobrego dla innych”.

9.W codziennej pracy wykorzystywano różnego rodzaju gry edukacyjne, które w bezpieczny sposób pozwalają uczniom dzielić się swoimi doświadczeniami, emocjami i spostrzeżeniami na różne tematy: „Góra uczuć”, „Łamacz lodów”, „Kalejdoskop emocji”, „Emocje- nazywam, rozumiem, wyrażam”, „Pytaki”.

10.Przeprowadzone były pogadanki z uczniami i wychowankami o przeciwdziałaniu przemocy i agresji połączone z obejrzeniem prezentacji multimedialnej oraz odgrywaniem przez nich scenek dramatycznych.

11.Zorganizowano spotkania dla wychowanków Ośrodka ze szkolnym koordynatorem ds. bezpieczeństwa nt. przeciwdziałania agresji i przemocy.

12.Przeprowadzono szkolenia dla rodziców: „Procedury, regulaminy i instrukcje obowiązujące w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Pułtusku” prowadzone przez szkolnego koordynatora do spraw bezpieczeństwa w placówce.

13.Zespołowo omawiane (nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, rodzice) były zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy i agresji w odniesieniu do konkretnych uczniów.

14. Prowadzony był monitoring wieloaspektowego funkcjonowania uczniów i ich rodzin, współpracowano z Sądem Rejonowym w Pułtusk III Wydział Rodzinny i Nieletnich pod kątem właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Podsumowanie

Podsumowując, należy stwierdzić, iż ustalone kierunki działań podejmowane były zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020. Sprawozdanie przygotowane zostało w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współrealizujących Program.

Rok 2020r. był dla Polski rokiem szczególnym. Wprowadzony w marcu stan epidemii, który był związany z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19 wiązał się z ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub wyłączeniem z funkcjonowania instytucji, zakładów pracy i izolacją społeczną. Działania jednostek były obciążone trudnościami związanymi ze zmiennością i dynamiką zjawisk, jak również procesów społecznych. Instytucje i podmioty starały się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci, jednakże kryzys i restrykcje doprowadziły do pogorszenia się sytuacji zawodowej i społecznej mieszkańców Gminy Pułtusk, a w szczególności wpłynęły niekorzystnie na prawidłowe funkcjonowanie rodzin.

Z uwagi na niepewne prognozy i pojawiające się nowe wyzwania oraz potrzeby społeczeństwa, w kolejnych latach ważne będzie zwiększenie nakładów na stworzenie kompleksowego wsparcia rodzinom, podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwłaszcza dbałość o ich zdrowie psychiczne, a także zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom Gminy Pułtusk. Pozwoli to zwiększyć skuteczność pomocy świadczonej na rzecz osób doświadczających przemocy.

